

ANNE WALRAET: "DE GRENZEN VAN POST-APARTHEID"

Brugge, Vanden Broele, 1992, 254p. (Uitg. Vanden Broele, Stationslaan 23, 8200 Brugge, 695 BF)

De auteur is beroepshalve al een hele tijd actief in (fysisch) en rond (thematisch) Zuidelijk Afrika. Meer bepaald heeft ze heel wat contacten opgebouwd met organisaties en individuen uit de vroegere frontlijnstaten en "gelijkgestemde" landen die zich recentelijk verenigd hebben in de **Southern African Development Cooperation Conference (SADCC)**.

Een en ander heeft geleid tot de publikatie van dit boek dat vanuit een analyse van de recente geschiedenis een blik naar de toekomst wil werpen om te zien wat er in het na-apartheid tijdperk eventueel te gebeuren staat in Zuid-Afrika en daarrond. De opdracht kan ambitieus lijken en gevaarlijk bovendien: er zijn inderdaad heel veel variabelen in het spel, en de richting die men in de toekomst zal uitgaan blijft vrij onduidelijk - ik zou zelfs zeggen ook na lezing van dit boek.

De geïnteresseerde lezer zal er ongetwijfeld een aantal interessante aanzetten in vinden voor verdere lectuur. De geciteerde literatuur en de vermelde auteurs zijn immers heel "to-the-point".

Enig hermetisch taalgebruik, onder andere in de inleiding (wat is bijvoorbeeld een input- en output democratie, p. 22; wie zijn de 17 partners op p. 23 en wat wordt er juist bedoeld met het restitutiebeleid?) niet te na gesproken slaagt mevrouw Walraet erin om de meest essentiële punten van de discussie op een leesbare en overzichtelijke manier voor te stellen. Men zou kunnen argumenteren dat dit boek slechts een kleine doelgroep zal

bereiken en daardoor enige voorkennis mag verondersteld worden. Persoonlijk meen ik nochtans dat het beter is de waaier van potentieel geïnteresseerden wat open te trekken en wellicht hier en daar iets meer belerend uit de hoek te komen zodat men de volledige achtergrond meeheeft.

Inhoudelijk zijn er wellicht hier en daar wel wat punten "waar kan over gediscussieerd" worden. Vooral op het vlak van de economische parameters en de interpretatie van bepaalde tendenzen terzake ontbreken dikwijls een aantal nuancerende elementen. In verband met de tewerkstellingsproblematiek (p. 32) kan één en ander niet los gezien worden van de conjunctuur in Zuid-Afrika (en internationaal) en de gevolgen van het embargo. Een vergelijking met andere landen uit de regio en elders had ook verhelderend kunnen werken.

Men merkt hier en daar dat het boek vrij vlug in elkaar gezet is. Er zijn nogal wat storende tikfouten (tegen het einde van de tekst aan op nagenoeg iedere bladzijde één) en andere die even de wenkbrauwen doen fronsen (zoals het sterftcijfer op p. 122 dat zowaar in percent staat: aan het hier geschetste ritme van afgerond 120 % gaan er dus meer kinderen dood dan er ooit geboren worden...). Echte taalzuiverheid vraagt ook dat Zuidafrikaans inderdaad overal in één woord geschreven wordt of dat de werkwoorden correct vervoegd worden.

In globo kunnen we nochtans best tevreden zijn met dit werk. We hopen dan ook dat heel wat mensen "uit de sector" en daarbuiten het zullen willen lezen. Het kan hun inzicht in de problematiek alleen maar verruimen.

Bespreking door:

Patrick Van Damme

AFRICA FOCUS provides in the **AFRICA REVIEW** a survey of the African countries.

The survey of the following countries has already been published:

ALGERIA in Vol. 7, 1991, nr. 3

ZAMBIA in Vol. 8, 1992, nr. 3

ANGOLA in Vol. 4, 1988, nr. 3-4

ZAIRE in Vol. 4, 1988, nr. 1-2

BENIN in Vol. 5, 1989, nr. 1-2

ZIMBABWE in Vol. 6, 1990, nr. 3-4

BURUNDI in Vol. 7, 1991, nr. 2

BOTSWANA in Vol. 6, 1990, nr. 2

CAMEROON in Vol. 7, 1991, nr. 4

GAMBIA in Vol. 8, 1992, nr. 1

GHANA in Vol. 8, 1992, nr. 2

IVORY COAST in Vol., 7, 1991, nr. 2

KENYA in Vol. 7, 1991, nr. 1

LIBERIA in Vol. 4, 1988, nr. 1-2

LIBYA in Vol. 4, 1988, nr. 3-4

MADAGASCAR in Vol. 6, 1990, nr. 1

MALI in Vol. 5, 1989, nr. 3-4

MOROCCO in Vol. 6, 1990, nr. 2

NAMIBIA in Vol. 7, 1991, nr. 4

NIGERIA in Vol. 5, 1989, nr. 3-4

RWANDA in Vol. 6, 1990, nr. 1

SWAZILAND in Vol. 7, 1991, nr. 3

SOUTH AFRICA in Vol. 5, 1989, nr. 1-2

TANZANIA in Vol. 7, 1991, nr. 1

TOGO in Vol. 4, 1988, nr. 1-2

UGANDA in Vol. 8, 1992, nr. 1